

Jaro přichází, dejme pozor na povodně

Povodeň lze obecně definovat jako „přechodné výrazné zvýšení hladiny vodního toku, způsobené náhlým zvětšením průtoku nebo dočasným zmenšením průtočnosti koryta, při kterém hrozí vylití vody ze břehů nebo při němž se již voda vylévá a může způsobit škody“.

Jedná se převážně o přírodní katastrofy, k nimž dochází vlivem nárazových změn meteorologické situace (přírozené povodně). Způsobují je zejména prudké přívalové deště nebo dlouhotrvající vydatné dešťové srážky.

K povodním může docházet i v zimě a na jaře důsledkem náhlého tání sněhu. Přispívá k tomu promrzlá půda, která rozlitou vodu nevsakuje. Tyto povodně se nejvíce vyskytují na podhorských tocích a projevují se dále i v nížinných úsecích velkých toků.

V zimním období se může objevit i další důvod povodně, kterým jsou ledové jevy na tocích. Jedná se v podstatě o promrznutí toku až na dno anebo zatarasení řeky ledovými bariérami. Zamrzlé či zaledněné koryto má podstatně omezenou průtočnou kapacitu a představuje hrozbu ledové povodně, jestliže po mrazivém počasí přijde náhle oteplení s velkými dešťovými srážkami. Průtok prudce stoupne a voda se z extrémně zaledněného koryta rozlije. Situaci na řekách a potocích zhoršují i naplavené kmeny stromů a větve.

Problém v obcích často tvoří propustky a odvodňovací kanály ucpané sněhem a naplaveninami. Kvůli nim dochází ke tvorbě lagun na silnicích, případně zaplavení zahrad, garáží a suterénů domů. Pokud se ve vašem okolí nachází problematické místo, informujte včas zástupce obce, případně správce komunikace či vodního toku.

Pro stanovení povodňového nebezpečí jsou stanoveny 3 stupně povodňové aktivity (SPA), závislé na výšce hladiny nebo průtoku. Jestliže vodní tok dosahuje:

1. SPA - znamená to zvýšení hladiny a možnost povodně = STAV BDĚLOSTI
2. SPA - je začátek povodně, voda se dostává mimo koryto = STAV POHOTOVOSTI
3. SPA - jsou již zaplavovány celé obydlené oblasti = STAV OHROŽENÍ

Víte, jak se připravit na povodně?

- Včas se na svém obecním (městském) úřadě informujte, zda je vaše nemovitost povodněmi ohrožená a jak a kam se budete evakuovat v případě ohrožení při povodni.
- Sledujte povodňovou situaci a její vývoj (příslušný povodňový orgán, TV, rozhlas, internetové stránky ČHMÚ a příslušných povodí).
- Připravte si materiál pro zabezpečovací práce (pytle s pískem, těsnící desky, prkna, fólie, PUR pěna...) na utěsnění dveří, vrat, nízko položených oken, ventilačních otvorů sklepů apod.
- Přestěhujte cenné věci a elektrospotřebiče do vyšších pater. Upevněte věci, které by mohla odnést voda.
- Zaparkujte motorová vozidla na bezpečných místech.

- Připravte si evakuační zavazadlo a připravte na případnou evakuaci i zvířata.
- Při spuštění varovného signálu „Všeobecná výstraha“ sledujte pokyny povodňových orgánů.
- Při vyhlášení evakuace se chovejte disciplinovaně a dbejte pokynů osob provádějících evakuaci a záchranářů. Nezůstávejte v oblastech, kde byla vyhlášena evakuace.

*Autor: por. Mgr. Iva Michalíčková, koordinátorka preventivně výchovné činnosti,
HZS Libereckého kraje*